

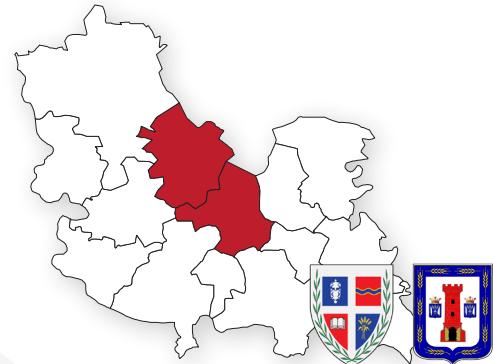
VELIKI BAČKI KANAL

ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРОЈЕКТУ

REMEDIJACIJA VELIKOG BAČKOG KANALA (III faza)
(Vrbas, Kula, Crvenka i okolna sela)

PPF8/EuropeAid/137044/DH/SER/RS

Sektor: Заштита животне средине/Upravljanje otpadom

Veliki bački kanal ili Kišov kanal je deo sistema Dunav - Tisa - Dunav. Dugačak je 118 km i povezuje Dunav (kod Bezdana) sa Tisom (kod Bečeja). Između dva spomenuta mesta skraćuje put za više od 200 km, a koristi se i za vodosnabdevanje i isušivanje tla ovog dela Bačke. Korito Velikog bačkog kanala je na najužem delu široko 17m, pri vrhu kanal je širok oko 25m. U najširem delu toka, kod Bačkog Gradišta, kanal je širok oko 350m. Prosečna dubina kanala je 3m. Na obalama kanala se nalaze naselja Bezdan, Sivac, Crvenka, Kula, Vrbas, Srbobran, Turija, Bačko Gradište i Bečeј.

U 20. veku (1957), kanal je postao okosnica hidro sistema Dunav-Tisa-Dunav: jedinstveni hidroinženjerski sistem za kontrolu poplava i hidrotehničko upravljanje, melioraciju, vodosnabdevanje, plovidbu, turizam, ribarstvo. Zbog zagađenja i taloženja mulja, kanal je danas suviše plitak za rečna plovila i brodove, a i opasan je za kupanje, a Ministarstvo zaštite životne sredine Republike Srbije ga je svrstalo među 3 „crne tačke“ Srbije. Do zagađenja kanala došlo je u drugoj polovini 20. veka zbog naglog razvoja industrije, neodgovarajućeg tretmana industrijskih voda koje su se izlivale u kanal i intenziviranja poljoprivredne proizvodnje kao i opštinskih otpadnih voda iz Vrbasa, Kule i Crvenke. Kanal je zagađivan uglavnom teškim metalima, ugljenovodonicima i patogenim organizmima. Dug period bez održavanja i uklanjanja mulja, rezultovao je velikim muljnim talogom.

Poslednje uklanjanje mulja iz celog kanala izvedeno je 1968. Procenjuje se da je u kanalu trenutno nataloženo 400.000 m³ zagađenih sedimenata. Zbog sedimentacije mulja, dubina vode na određenim delovima kanala iznosi samo 30–40 cm što znači da je 90% površine kanala ispunjeno talogom i neprotočno. Plovidba je nemoguća, vodotok je u znacajnoj meri smanjen, a sam kanal predstavlja zdravstveni rizik po ljudi koji žive u njegovoj blizini. Veliki Bački kanal je jedan od najzagađenijih vodnih tokova u Evropi.

Krajnji cilj projekta je poboljšanje životnog okruženja u opštini Vrbas remedijacijom Velikog bačkog kanala u dužini od 6 kilometara, od ušća kanala Vrbas–Bezdan u kanal Bečeј–Bogojevo (trougao) do hidročvora Vrbas.

CILJEVI PROJEKTA

- » Uklanjanje zagađenih sedimenata kako bi se smanjio i držao pod kontrolom njihov dalji negativni uticaj koji potiče od neželjenog taloga neprerađenih otpadnih voda uglavnom iz industrijskih procesa, zagađenosti procednih voda
- » Uspostavljanje zaštite područja, životne sredine i zdravlja stanovnika u celosti;
- » Revitalizacija i unapređenje kvaliteta vode u teško zagađenoj pritoci Dunava – Velikom bačkom kanalu, potom Tisi i na kraju Dunavu, i zaštita od negativnih efekata nekontrolisanog i direktnog ispuštanja otpadnih voda;
- » Smanjenje zagadenja i povećavanje kvaliteta podzemnih i površinskih voda, kao i rečnog sedimenta;
- » Smanjenje zdravstvenih rizika i poboljšanje sanitарне higijene i javnog zdravlja za stanovnike Crvenke, Vrbasa i Kule;
- » Obnavljanje kanala do nivoa nacionalnih i međunarodnih rečnih standarda;
- » Omogućavanje kontrole industrijskih (prerađenih) ispusta kroz novoizgrađeni kolektor do PPOV-a;
- » Poboljšanje zaštite voda i ekoloških resursa u skladu sa Strategijom upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034;
- » Obezbeđivanje usaglašenosti sa strateškim ekološkim ciljevima Srbije i Direktivom EU za prečišćavanje urbanih otpadnih voda i Okvirnom direktivom za otpad.

SVRHA PROJEKTA

U okviru EU PPF programa, tim stručnjaka EU PPF8 projektne jedinice će pripremiti tehničku dokumentaciju za:

- » Uklanjanje sedimenata (oko 400.000 m³) iz kanala duž 6km na delu Vrbas–Bezdan;
- » Izgradnju tri područja za privremeno odlaganje uklonjenih sedimenata;
- » Remedijaciju deponovanog muljnog taloga;
- » Rešenje za konačno odlaganje prerađenog muljnog taloga.

Projekat predstavlja treći i ujedno završnu fazu programa remedijacije Velikog Bačkog kanala koji se sastoji od:

- » FAZA 1: Proširenje kanalizacione mreže i sistema sakupljanja otpadnih voda
- » FAZA 2: Izgradnja Postrojenja za preradu otpadnih voda (PPOV)
- » FAZA 3: Remedijacija samog Velikog bačkog kanala

Faze 1 i 2 su bile preduslov za remedijaciju Velikog bačkog kanala.

STATUS PROJEKTA (JANUAR 2019)

Rezultati projekta

Studija opravdanosti	Idejni projekat	EIA Studija	Tenderska dokumentacija za remedijaciju Velikog bačkog kanala
MAJ 2019.	JUL 2019.	AVGUST 2019.	SEPTEMBAR 2019.

Projekat je deo dokumentovanih strategija razvoja:

Prostorni plan opštine Vrbas; Plan generalne regulacije za naseljeno mesto Vrbas; Plan detaljne regulacije za PPOV; Nacionalni prioriteti za međunarodnu pomoć (NAD) 2014-2017; NEAP (Nacionalni akcioni plan zaštite životne sredine); Strategija aproksimacije u oblasti životne sredine 2011-2019 (EAS).